

Styrdokument rörande Equmeniakyrkans och Equmenias huvudmannaskap för folkhögskolorna

Antaget av kyrkostyrelsen 2017 09 17 och av Equmenias styrelse 2017 09 09

Det reviderade styrdokumentet gäller från 2018-01-01

Detta dokument avser att tydliggöra huvudmannens syfte med att bedriva folkhögskoleverksamhet och beskriva relationerna.

Bakgrund

Folkbildningen är liksom Equmeniakyrkan framvuxen ur 1800-talets samhällsomvandling i Skandinavien. I dessa folkrörelser definierades uttrycken för såväl lärande som tro utifrån en människosyn präglad av ansvarstagande och skapande.

Bildning och pedagogiskt arbete har varit en röd tråd i de rörelser som format Equmeniakyrkans och Equmenias historia. Den traditionen är viktig att förvalta även i framtiden i de skolor som Equmeniakyrkan och Equmenia är huvudmän för.

Folkhögskolans syfte är enligt Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftorna och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Grundsyn

Equmeniakyrkan och Equmenia vill utveckla ett fritt och personligt förhållande till bildning, lärande, kunskap och studier. Ett sådant förhållningssätt öppnar vägar till personlighetsutveckling och samtal om livsfrågor, ger stöd till yrkesval och stimulerar till engagemang i samhälls- och kulturliv.

Genom utbildnings- och bildningsverksamhet vill Equmeniakyrkan och Equmenia visa att inhämtning av nya kunskaper, delande av livserfarenheter med andra och bearbetning av existentiella frågor utgör en helhet. Som en viktig utgångspunkt för grundsynen i vad bildning är vilar detta styrdokument på både Equmenias och Equmeniakyrkans bildningssyn.

Folkhögskolorna ska finnas i vardagen, hävda allas lika värde, värna rätten, avslöja orätten och arbeta för demokratins utveckling och människors delaktighet i samhället. De ska arbeta för en utjämning av världens resurser och för hållbar utveckling. Folkhögskolorna ska gestalta en gemenskap som är öppen och tillgänglig för alla. En gemenskap där människor oavsett ålder, funktionalitet, sexuell läggning, kulturell, politisk eller religiös bakgrund kan mötas. Därigenom kan folkhögskolorna vara med och verka för en bättre och försonad värld. För Equmeniakyrkan och Equmenia är folkhögskolornas arbete ett utflöde av kyrkans diakonala uppdrag.

Syfte

Utifrån kristen tro vill Equmeniakyrkan och Equmenia med sina folkhögskolor utgöra miljö för bildning, utbildning och personlig utveckling samt motivera till engagemang globalt och lokalt i såväl yrkesliv som ideellt arbete. Folkhögskolorna är en viktig del av kyrkans diakonala uppdrag. Folkhögskolorna ska också bidra till att ledare och medarbetare inom Equmeniakyrkan och Equmenia erbjuds möjlighet till lärande och bildning.

De ska utgöra miljöer för bearbetning av existentiella frågor, formande av tro, intellektuell bearbetning och kulturell utveckling i grundläggande frågor för Equmeniakyrkan och Equmenia.

Huvudmannaskap

Equmeniakyrkan och Equmenia vill utöva ett aktivt huvudmannaskap genom

- styrdokument som fastställs gemensamt av kyrkostyrelsen och Equmenias styrelse
- regelbunden kommunikation mellan kanslipersonal och skolpersonal
- stödja och bistå skolornas styrelser
- medverka i tillsättande av ledamöter till skolornas valberedningar genom att en ledamot från respektive huvudmans styrelse utses liksom en tjänstman från Equmeniakyrkan och Equmenia.
- leda arbetet genom respektive folkhögskolas valberedningar i tillsättande av styrelseledamöter. Dessa ska besitta god folkbildningskompetens och kännedom om Equmeniakyrkan/Equmenia.
- skriftliga överenskommelser om samverkan på såväl kort som lång sikt
- samverka i projekt mellan huvudmännen och skolor
- deltagande i utbildningsråd, styrgrupp eller liknande som fastställs i samverkans- och verksamhetsöverenskommelse
- samverka rörande kompetensutveckling av ledare och medarbetare
- uppmuntran av utbyte mellan skolorna
- stöd till regional och lokal samverkan
- uppföljning och lärande utvärdering utifrån antagna överenskommelser och styrdokument
- adjungering en gång per år av ordförande i respektive folkhögskolas styrelse, ansvarig kyrkoledare och generalsekreterare samt en representant vardera från Kyrkostyrelsen och Equmenias styrelse adjungeras till folkhögskolerådets sammanträde. Syftet är att avhandla långsiktiga ärenden och frågor av övergripande ideologisk art i skärningspunkten mellan kyrkans och folkhögskolornas uppdrag.

Styrning och ansvar

Varje folkhögskola är en egen juridisk person med styrelse som tillsätter rektor, fastställer mål och verksamhetsplan samt har ekonomiskt ansvar för verksamheten. Vid tillsättande av rektor ska ansvarig kyrkoledare och Equmenias generalsekreterare involveras.

Skolornas styrelser är ansvariga för att de offentliga bidragen används för de verksamheter de är avsedda för liksom att genomföra utvärderingar och uppföljningar som bidragsgivarna kräver.

Folkhögskolornas styrelser är Equmeniakyrkans och Equmenias viktigaste redskap att utöva sitt huvudmannaskap. Ledamöter ska ha insikt i huvudmännens internationella, nationella, regionala eller lokala arbete. Kyrkostyrelsen och Equmenias styrelse har ett ansvar att möta och utbilda folkhögskolornas styrelseledamöter om huvudmännens grundsyn och syfte med folkhögskoleverksamheten. Det åligger samtidigt huvudmännens styrelser att inhämta kunskap om folkhögskolans folkbildningsuppdrag och förutsättningar.

Samverkan

Samverkan mellan skolor och huvudmän är viktig. Detta regleras genom avtal mellan huvudmän och skola. Equmenia strävar efter att samverka med varje skola i en terminskurs eller mer per läsår. Det är dock alltid skolstyrelse och rektor som fattar de slutgiltiga besluten om vilka kurser som ska genomföras. Inga generella bidrag från huvudmännen utgår. De bidrar främst med personella insatser i t ex kurser, utbildningar, arbetsgrupper eller råd men kan ge ekonomiskt stöd för särskilda överrenskomna insatser.

Kyrkoledningen ansvarar för att samverkan med folkhögskolorna samordnas med övrig bildnings- och utbildningsverksamhet i Equmenia och Equmeniakyrkan.

Folkhögskoleråd

Roll

För samråd, gemensam reflektion, utvecklingsarbete och samordning mellan huvudmän och folkhögskolor finns ett folkhögskoleråd. Folkhögskolerådet verkar på en operativ samordningsnivå.

Sammansättning

Folkhögskolerådet består av folkhögskolornas rektorer, en ledamot med bred kompetens av folkbildningsfrågor (utses av Equmeniakyrkan) och utbildningsansvarig tjänsteman från vardera Equmeniakyrkan och Equmenia. De sistnämnda deltar på kyrkoledares och generalsekreterares uppdrag. Ordförandeskapet utses inom rektorsgruppen.

Tjänstemännen är tillsammans med ordförande ansvariga för kallelse, dagordning och protokoll.

Folkhögskolerådet har vid behov rätt att adjungera ytterligare personer eller organisationer till sig.

Folkhögskolerådet har till uppgift att

- underlätta och förstärka samverkan mellan folkhögskolorna och mellan skolorna och huvudmännen
- föra dialog kring skolornas och huvudmännens verksamhetsplaner
- arbeta med utveckling genom analys, strategiska samtal och reflektion över folkhögskolornas roll, prioriteringar och kursutbud utifrån samhällets och kyrkans behov idag och framgent
- samråda om inriktningen av skolornas kursutbud
- initiera samlingar där personal mellan skolorna möts vid behov
- verka för kunskap om huvudmännens och folkhögskolornas verksamhet i styrelserna och bland personal
- följa verksamhetens utveckling på skolorna och hos huvudmännen
- vara insatt i och analysera konsekvenser av förändringar i statens och landstingens förordningar och ekonomiska anslag till folkhögskolorna
- vara en resurs för huvudmännen vid beredning av frågor angående folkhögskoleverksamhet
- främja folkhögskolornas samarbete med Studieförbundet Bilda och Teologiska högskolan, Stockholm
- regelbundet reflektera kring styrdokumentet och föreslå eventuella förändringar till Equmeniakyrkan och Equmenia